5. EL CRIST ORIGINAL, ABANS DE LA DISTORSIÓ TEISTA

Resum lliure. Analitzem aquests 21 punts i vegem quines conseqüències en surten

1. *"Hem estat traïts per la Bíblia. Al segle XX finalment s'ha reconegut que el cristianisme ha defensat bíblicament causes que cap persona responsable pot acceptar: persecució de jueus i bruixes; esclavatge de negres; repressió contra dones, sexe i sexualitat; defensa deln clergat masculí dominant... No podem admetre ignorància ni* ***mala interpretació de les Escriptures***". Robert W. Funk, director del «*Jesus Seminar*» (recerca de dites i fets de Jesús: *The Five Gospels i The Acts of Jesus*).

2. El Déu teista ha mort; molts conceptes i creences lligats a les definicions teistes també desapareixen. Es tracta d'arribar a **nous significats** perquè el cristianisme sobrevisqui en el tercer mil·lenni. Primerament observem el fonament del nostre relat religiós: Jesús, anomenat el Crist. Afrontem la desconstrucció de conceptes religiosos actualment inadequats, que escanyen la vida del cristianisme.

3. **Jesús**, com a encarnació del Déu del teisme tampoc té futur: naixement virginal, miracle de l'ascensió, caminar sobre l'aigua, calmar la tempesta, guarir els malalts, ressuscitar els morts, alimentar milers de persones amb cinc pans... Aquest Jesús és gairebé un retrat del Déu teista en forma humana. Un Jesús així no té credibilitat ni atractiu per a la nostra generació. Queda alguna cosa sense la **interpretació teista** de la seva vida?

4. Jesús és un gran mestre, "el Mestre", però els seus **ensenyaments no són originals**; molts es troben en les Escriptures hebrees. El resum de la llei –estimar Déu en primer lloc i el proïsme com a un mateix– es troba a la Torà (Deuteronomi 6:5 i Levític 19:18). Moltes paràboles atribuïdes a Jesús es troben a l'Antic Testament o al Talmud. L'única cosa realment original és la paraula íntima aramea "*abba*" (pare) per referir-se a Déu.

5. Cal cercar una cristologia que continuï sostenint la divinitat, però no el teisme sobrenatural; cerco en Jesús un ésser humà que transmeti i faci visible la "*Base de Tota Existència*", conseqüent amb la humanitat de Jesús, fins al punt d'obrir-se totalment, cosa que permetrà arribar a una nova visió de la **grandiositat i transcendència humana.**

6. Si estudiam bé els textos bíblics, podem observar com el teisme va ser introduït poc a poc en la història de Jesús. La millor manera és llegir **el Nou Testament en ordre cronològic**, com els llibres foren realment escrits: "document Q", evangeli de Tomàs, cartes de Pau, evangelis de Marc, Mateu i Lluc, evangeli i cartes de Joan...

7. **El document "Q"** és poc comprès i encara és debatut. El nom "Q" ve de la paraula alemanya "Quelle", que significa "font". Fou extret al segle XIX dels evangelis de Mateu i Lluc, amb dades que no es troben en Marc. (Mateu incorpora un 90% de Marc i Lluc un 50%). La data atribuïda al material "Q" és de mitjan segle primer. Personalment no n'estic convençut; crec que Mateu n'és l'autor.

8. **L'Evangeli de Tomàs** (El *Jesus Seminar* el reconeix com a cinquè evangeli) fou trobat íntegre a Nag Hammadi, Egipte, l'any 1945; abans només n'eren coneguts fragments. En aquest evangeli i en el document "Q" no hi ha narracions de miracles, ni relats de naixement sobrenatural, ni d'ascens sobrenatural; tampoc presenta paràboles, ni el relat de la crucifixió, ni de la resurrecció. Jesús apareix com un savi, un professor tan respectat que els seus ensenyaments foren conservats.

9. **El primer escriptor** dels textos canònics del Nou Testament va ser Pau. Les seves cartes daten dels anys entre 50 i 64 dC i l'evangeli més antic, el de Marc, fou escrit entre els anys 65 i 75 dC. No hi ha en Pau cap referència a la nativitat miraculosa; ell només diu que "*Jesús va néixer de dona, va néixer sota la llei*" (Gàlates 4:4); es refereix a un naixement normal. A més, en els escrits de Pau no consta cap relat de miracles.

10. **La resurrecció de Jesús** és clarament real per a Pau; "*Si Crist no ha ressuscitat, la nostra predicació és buida, i buida és també la vostra fe.*" (1a Corintis 15:14). Fou una resurrecció espiritual, no física. Pau relata la seva pròpia experiència de conversió, com una aparició de la resurrecció; té una percepció real de la resurrecció: per a ell significa que Jesús puja a l'esfera divina, tornant-se un amb Déu. "*Déu, en Crist, reconciliava el món amb ell mateix*" (2a Corintis 5:19). "*Déu l'ha exaltat i li ha concedit aquell nom que està per damunt de tot altre nom*" (Filipencs 2:9).

11. En dues ocasions Pau diu que transmet una comprensió que li va ser delegada, terminologia que suggereix l'existència d'una tradició anterior; Jesús va ser mort i sepultat, va ressuscitar el tercer dia "es va manifestar als dotze", grup que certament incloïa Judes Iscariot. Aquests passatges de Pau comencen a obrir la nostra ment a la possibilitat que molts fets de la narració de la Passió, inclosa la història del traïdor i la tradició elaborada del sepulcre buit, siguin el desenvolupament d'una llegenda. **Pau tenia una visió teista de Déu**, com tenien tots els jueus en aquella època. Déu per a Pau era un ésser que habitava al capdamunt, al cel.

12. Quan Marc va escriure l'evangeli (entre els anys 65-75 dC) la interpretació teista de Jesús anava en augment. Marc obre el seu relat amb l'afirmació: "*Comença l'evangeli de Jesús, el Messies, Fill de Déu*" (Marc 1:1) i l'esperit es vessa sobre Jesús, ésser humà impregnat de l'esperit de Déu, no divinitat teista amb màscara de ser humà. Marc no presenta naixement miraculós; mare, germans i germanes de Jesús el consideren mentalment pertorbat; el relat de la resurrecció té un mínim de sobrenaturalitat. Un missatger - encara no descrit com a àngel - anuncia a les dones que Jesús ha ressuscitat i els mana explicar als deixebles que vagin a Galilea on trobaran Jesús. "*Elles sortiren del sepulcre i van fugir, plenes d'esglai i tremoloses. I no digueren res a ningú, perquè tenien por*" (Marc 16:8). Amb aquesta frase acaba **l'evangeli de Marc**. Els versets posteriors (9-20) foren afegits; a moltes Bíblies apareixen només com a nota.

13. Marc vol interpretar Jesús dins els símbols tradicionals de la fe jueva. Sembla que establí correlació entre la narració de la vida de Jesús i les **celebracions litúrgiques** del judaisme del segle primer. Sembla que el seu evangeli hagués estat escrit per adjuntar lectures cristianes a les festes de l'any litúrgic jueu a la sinagoga; des d'Any Nou fins a Pasqua.

14. La transfiguració de Jesús és col·locada (cf. 9,2-8) en el moment del calendari litúrgic quan els jueus commemoraven la **Festa de les Llums**; celebren que la llum de Déu fou restaurada en el Temple destruït (com passà l'any 70 dC). En la narració de la transfiguració, la llum de Déu és vessada no sobre el Temple, sinó sobre Jesús i Moisès, pare de la llei, i Elies, pare dels profetes, són testimonis de la primacia de Jesús.(Marc 9:2-8).

15. A la **Festa dels Tabernacles**, celebració jueva de la collita que durava vuit dies, Marc presenta Jesús contant paràboles sobre la collita, demostrant poders divins sobre la natura.

16. Al **Yom Kippur o Dia del Perdó**, Jesús és retratat per Marc guarint malalts i paralítics amb perdó dels seus pecats; es pensava que la malaltia era causada pel pecat,. Expulsar dimonis també era tasca de Jesús, ja que el Regne de Déu començava a través d'ell, però els dimonis causaven malalties com epilèpsia, dolències mentals, sordesa, mudesa. S'al·ludeix directament al Yom Kippur que mana sacrificar un cabrit i alliberar-ne un altre al desert, carregat amb els pecats de tothom.

17. Marc inicia la història de Jesús a l'època del **nou any jueu o Rosh Hashanah** quan el poble era cridat al penediment amb l'expectativa de la proximitat del Regne de Déu. Marc col·loca aquest missatge a la boca de Joan el baptista; són paraules litúrgiques utilitzades en les celebracions de l'Any Nou a la sinagoga: "*Preparau el camí del Senyor, aplanau les seves rutes*" (Marc 1:1-11), repetint paraules del Primer Testament:"*Preparau en el desert el camí del Senyor, aplanau en l'estepa una ruta al nostre Déu*". (Isaïes 40.3).

18. **L'esquema bàsic de l'evangeli de Marc** segueix l'any litúrgic; segurament fou dissenyat així per explicar la història de Jesús de manera que pogués ser llegida a les celebracions sabàtiques. Aquest evangeli no és una biografia, com suposa la majoria de les persones, sinó un text litúrgic posteriorment mal interpretat com a biografia històrica.

19. A les celebracions judeo-cristianes es repassaven els signes que acompanyarien l'arribada del Regne. S'explicaven aquests signes amb una lectura popular del profeta Isaïes: " *Llavors es desclouran els ulls dels cecs, i les orelles dels sords s'obriran. Llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig"*(Isaïes 35:5-6). La gent que no entenia **els símbols jueus**, els interpretà literalment. En lloc de veure aquests episodis miraculosos com a senyals del Regne de Déu atribuïts a Jesús, ho interpretà com una intervenció del Déu teista en el curs de la història humana, i així Jesús fou interpretat com l'encarnació d'un poder teista sobrenatural.

20. **Les històries de curacions** utilitzades per Marc no eren narracions de miracles, com els occidentals les hem interpretat tradicionalment, sinó la forma teològica que Marc trobà per atribuir a Jesús els senyals de la presència del Regne de Déu. Avui l'experiència segueix essent la mateixa.

21. Marc acaba el relat de la mort de Jesús amb una afirmació d'un centurió romà: "***És veritat, aquest home era Fill de Déu***" (Marc 15:39). Quelcom especial havia estat la persona de Jesús perquè el seu narrador en aquella època antiga el definís de manera tan teística. **Nota**. Aquesta reflexió, completada l'anàlisi bíblica, serà represa en el capítol 8.